

طراح :
تاریخ امتحان :

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
نمره :

بسمه تعالی
اداره کل آموزش و پرورش
امتحان پایان نیم سال اول

نام :
نام خانوادگی :
پایه : دوازدهم
رشته :
ساعت امتحان :

۱/۵	قلمرو زبانی (۷ نمره) بخش لغت : معنی واژه های مشخص شده را بنویسید . (هر مورد ۰/۲۵) ۱ عصاره ی تاکی به قدرت او <u>شهد</u> فایق شده ۲ چون گشت زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و <u>آوند</u> ۳ همچونی زهری و <u>تریاقی</u> که دید ۴ حیات از عشق می شناس و <u>مما</u> بی عشق می یاب ۵ در این شهر یک <u>سرپری</u> زدیم ۶ آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و ابهام و احساس در <u>سموم</u> سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد	
۱/۵	بخش املا : املا ی درست کلمات نادرست را بنویسید . (هر مورد ۰/۲۵) ۷ بازش بخواند باز اعراض کند بار دیگرش به تضرع و زاری بخواند ۸ با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراقتی است که جمشید جم نداشت ۹ بگر ای چو ازدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارقند ۱۰ در شهر سیر جان اطراق می کردیم ۱۱ بر روی بام خانه خسته از نشعه خوب و پاک آن « اسرا » در بستر خویش به خواب رفتم . ۱۲ عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی معوا نکند و به هر دیده ننماید .	
۰/۵ ۰/۵	۱۳ الف) نوع « را » در مصرع زیر را تعیین کنید . چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان ب) کلمات مربوط به هم را وصل کنید . ۱- دارای نشان پیامبری الف) تقصیر ۲- کوتاهی در عبادت کنید . ب) قسیم پ) وسیم	
۰/۵	۱۴ موارد حذف و نوع آن را در بیت زیر مشخص کنید . فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هر کس نکند مثل من است	
۰/۵	۱۵ با توجه به متن معنای واژه های مشخص شده را بنویسید . الف) یار در خوبی قیامت می کند حسن بر خوبان <u>گرامت</u> می کند ب) <u>همتم</u> بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نو سفرم	

طراح : تاریخ امتحان : مدت امتحان : ۹۰ دقیقه نمره :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش امتحان پایان نیم سال اول	نام : نام خانوادگی : پایه : دوازدهم رشته : ساعت امتحان :
۰/۵	نوع ترکیب های مشخص شده را از نظر وصفی و اضافی بودن تعیین کنید . تا واره‌ی از دم ستوران وین مردم نحس دیومانند	۱۶
۰/۵	نقش کلمات مشخص شده را بنویسید . در عشق ، قدم نهادن کسی را مسلم شود .	۱۷
۱	در کدام یک از گروه اسمی ها وابسته وابسته به کار رفته است نوع آن را بنویسید . الف (بال هر پرنده ب (کشاورز نمونه ی احمد آباد پ (دو تخته فرش	۱۸
۱	قلمرو ادبی (۵ نمره) شعر حفظی (۲ نمره) ابیات زیر را کامل کنید . الف (..... ب (یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر پ (بیت بعدی غزل را بنویسید . ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران	۱۹
۰/۵	در بیت های زیر ترکیب مشخص شده نماد چه مفهومی است ؟ الف (ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز ب (بشنو از نی چون شکایت می کند کان سوخته را جان شد و آواز نیامد از جدایی ها حکایت می کند	۲۰
۰/۵	کدام یک از ترکیبات مشخص شده در معنای مجازی به کار رفته اند دلیل خود را بیان کنید . الف (ناله ی مرغ اسیر این هم بهر وطن است ب (بدین شکسته ی بیت الحزن که می آرد مسلك مرغ گرفتار قفس همچو من است نشان یوسف دل از چه زنجانش	۲۱
۰/۵	در کدام بیت ها به ترتیب آرایه حسن تعلیل و اسلوب معادله به کار رفته است . الف (در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز ب (تا چشم بشر نبیندت روی پ (در دفتر زمانه فتد نامش از قلم ت (عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد بنهفته به ابر چهر دل بند هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت سیل ، یکسان می کند پست و بلند راه را ۱- الف - پ ۲- ب - ت ۳- ب - الف ۴- ب - پ	۲۲

نام : نام خانوادگی : پایه : دوازدهم رشته : ساعت امتحان :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش امتحان پایان نیم سال اول	طراح : تاریخ امتحان : مدت امتحان : ۹۰ دقیقه نمره :
۰/۵	عبارت زیر یادآور کدام ضرب المثل است ؟ از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم ناچار شد به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.	۲۳
۱	نام آرایه های مشخص شده را بیان کنید . الف) بدان که از جمله نام های حسن یکی <u>جمال</u> است و یکی <u>کمال</u> ب) <u>عشق آتش است</u> ، هر جا باشد ، جز او <u>رخت دیگری نهد</u> . پ) در مکتب حقایق بیش <u>ادیب عشق</u> هان ای پسر ، بکوش که روزی پدر شوی	۲۴
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵	معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید . الف) واصفان حلیه ی جمالش ، به تحیر منسوب که ما عرفناک حق معرفتک ب) سودای عشق از زیر کی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه ی عقل ها افزون آید . پ) و چنان که گویند هم بر انگاره ی عشق آبادش ساخته اند . ت) با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند ث) گفت: می بسیار خوردی ، زان چنین بی خود شدی» گفت: « ای بیهوده ، گر حرف کم و بسیار نیست!» ج) مرزبان را مشتری جز گوش نیست	۲۵
۱	در بیت زیر : الف) به کدام صفات خداوند اشاره شده است ؟ ب) تلمیح موجود در بیت را بیان کنید . همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو پوشی هم بیشی تو بکاهی هم کمی تو فزایی	۲۶

نام : نام خانوادگی : پایه : دوازدهم رشته : ساعت امتحان :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش امتحان پایان نیم سال اول	طراح : تاریخ امتحان : مدت امتحان : ۹۰ دقیقه نمره :
۰/۵	مفهوم کدام بیت با بیت زیر نزدیکتر است ؟ هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت الف (ماخلیل گدایان که زر و سیم نداریم ب (جز غم به جهان هیچ ندارم لیکن پ (در قناعت که تو را دسترس است ت (روده ی تنگ به یک نان جوین پر گردد آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت چون سیم نداریم ز کس بیم نداریم گر هیچ ندارم غم هیچ ندارم گر همه عزت نفس است بس است نعمت روی زمین پر نکند دیده ی تنگ	۲۷
۰/۵ ۰/۲۵	مفهوم مشترک سروده های زیر را بنویسید . الف (شو منفجر ای دل زمانه ب (دلا خموشی چرا ؟ چو خم نجوشی چرا ؟ پ (مصرع زیر به کدام پدیده ی اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد ؟ گفت: « دیناری بده پنهان و خود را وارهان » وان آتش خود نهفته میسند برون شد از پرده راز تو پرده پوشی چرا ؟ (عارف قزوینی)	۲۸
۱	مفهوم بیت های زیر را بنویسید . الف (هر که جز ماهی ز آبش سیر شد ب (با خاک عجین آمد و از تاک عیان شد هر که بی روزیست روزش دیر شد خون دل شاهان که می اش نام نهادند	۲۹
۰/۵	مقصود شاعر از « دماوند » و « سوخته جان » در بیت های زیر چیست ؟ الف (ای دیو سپید پای در بند ب (پنهان مکن آتش درون را ای گنبد گیتی ای <u>دماوند</u> زین <u>سوخته جان</u> شنو یکی پند	۳۰
۰/۲۵	به غزل هایی که محتوای آن ها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است می گویند.	۳۱

موفق باشید

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس فارسی (۳)		رشته
سال آموزش متوسطه		تاریخ امتحان
		تعداد صفحه
ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
	با عرض سلام و خسته نباشید؛ همکار گرامی در صورت ارائه پاسخ صحیح مشابه لطفاً نمره سوال را منظور فرمایید.	
	الف (بخش لغت : (هر مورد ۰/۲۵) ۱- برگزیده برتر خالص ۲- آونگ ، آویزان ، آویخته ۳- پادزهر ، ضد زهر ۴- مرگ ، مردن ۵- توقف کوتاه ۶- باد بسیار گرم و زیان رساننده هرگاه مرغی از اوج یک لحظه بر زمین نشیند و دوباره برخیزد این توقف کوتاه را سر پر زدن گویند . ب (بخش املا (هر مورد ۰/۲۵) ۷- اعراض ۸- فراغت ۹- ارغند ۱۰- اتراق ۱۱- نشئه ۱۲- مأوا	۱/۵
۱۳	الف (را نهادی یا تغییر فعل (۰/۵) ب (۱- پ (وسیم ۲- الف (تقصیر	۰/۵
۱۴	مصرع دوم هر کسی فکر را نکند به قرینه لفظی	۰/۵
۱۵	الف (تاوان می گیرد (زیبایی برای زیبارویان تاوان دارد) - زیبارویان باید تاوان زیبایی را بدهند . ب (یاری خواستن ، دعای خیر ، مدد و عطف توجه خواستن از پیر و مرشد	۰/۵
۱۶	دم ستوران اضافی مردم نحس وصفی	۰/۵
۱۷	قدم نهادن نهاد - مسلم مسند	۰/۵
۱۸	الف (هر صفت مضاف الیه ب (تخته ممیز	۱
۱۹	شعر حفظی (۲ نمره) الف (گر نور عشق حق به دل و جانست اوفتد ب (کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی پ (گفتمی به روزگاران مهری نشسته گفتم : بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران	۰/۵ ۰/۵ ۱
۲۰	مرغ سحر نماد کسانیه که ادعای عاشقی دارند . نی - استعاره از مولانا - انسان کامل	۰/۵
۲۱	ب (بیت الحزن زیرا مفهوم آن خانه فراق است	۰/۵

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس فارسی (۳)		رشته
سال آموزش متوسطه		تاریخ امتحان
		تعداد صفحه
ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۲۲	گزینه ۲ ب و ت	
۲۳	از چاله به چاه افتادن (از بد به بدتر پناه بردن)	۰/۵
۲۴	الف (سجع / جناس ب) تشبیه ، کنایه ب (تشبیه (فشرده)	۰/۷۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
	بخش معنی و مفهوم	
۲۵	الف (وصف کنندگان زیور جمال الهی دچار حیرت و سرگشتگی اند و می گویند تو را آن گونه که شایسته توست پرستش نکردیم . ب (دیوانگی عشق از هشیاری در جهان ارزشمندتر است و دیوانگی از عشق بر هم عقل ها برتری دارد (بدتر از هر عاقلی است) پ (هم چنان که می گویند طرح آن را (مزنیان) شبیه عشق آباد ساخته اند ت (با خورشید (که شیر آسمان است و با ستاره مشتری که ستاره ی خوش بختی هست خویشاوند و هم نشین شده ای ث (گفت شراب زیادی نوشیدی به همین خاطر از خود بی خود شده ای (تعادل نداری) مست گفت ای انسان بیهوده گوی بحث کم و زیاد نوشیدن نیست و نفس عمل تو ناپسند است) چون نوشیدن شراب حتی به مقدار کم هم در شرع حرام است . ج (گوش برای ادراک سخنان زبان ابزاری مناسب است .	۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵
۲۶	الف (دانای غیب (عالم الغیب) ستار العیوب (پوشاننده عیب ها) ب (تعز من تشاء و تذل من تشاء	
۲۷	گزینه (ب	۰/۵
۲۸	هر دو بیت به حرکت و قیام علیه ظلم اشاره دارد . و به عدم سکوت در برابر ستم و ستمگر توصیه می کند . پ (رشوه خواری	۰/۷۵
۲۹	الف (نقش ظرفیت وجودی افراد در تأثیر پذیری از عشق ب (می عصاره ی خون دل شاهان است که حاصل آمیختگی با خاک و رویش درخت انگور است (قرمزی می ریشه در رنج ها و سختی ها و حزن دل شاهان دارد که برای رسیدن ، قدرت مادی و خاکی کشیده اند)	۱
۳۰	الف (مبارزان و آزادی خواهان ب (خود شاعر	۰/۵
۳۱	اجتماعی	۰/۲۵